

Referat

Mødedato: 16-04-2024
Mødetidspunkt: 14-16
Mødested: Viborg Rådhus, M5
Mødeleder: Eva Pinnerup
Referent: Carina Pilgaard
Deltagere: Eva Pinnerup, Formand
Kurt Mosgaard, Næstformand
John Hansen, Danmarks Naturfredningsforening (DN)
Jørgen Buch, Danmarks Sportsfiskerforbund
Laura Bjerre Jordans, Dansk Skovforening
Claus Bo Andreasen, Business Viborg
Ove Pedersen, Friluftsrådet
Kirsten Marie Haugstrup, Dansk Ornitologisk Forening (DOF)
Jeppe Bo Nielsen, Visit Aarhus (Viborg)
Hans Jørn Laursen, direktør for Teknik og Miljø
Thomas Møller Schmidt, chef for Natur og Miljø
Carina Pilgaard, medarbejder i Natur og Vand
Oplægsholdere:
Daniel Lindvig, afdelingsleder Natur og Vand
Afbud: Tage Toft, Danmarks Jægerforbund (DJ)
Jacob Adler Jensen, Landboorganisationerne
Naturstyrelsen Kronjylland

Teknik & Miljø
Natur og Vand

Dato: 01-05-2024

Sagsnr.: 24/365
Sagsbehandler: vpcpi

Det Grønne Råd for Viborg Kommune 2024

Dagsorden

1. Godkende dagsorden
2. Opfølgning på [referat](#) fra sidst (29. januar 2024)
3. Evaluering af temaaften om Hjarbæk fjord
4. Input til Budget 2025 jf. beslutning på mødet 6/12 2023:
5. Status på gennemgang af kommunens §3 områder.
Ønsket af Danmarks Naturfredningsforening. Se vedhæftede.
6. Drøftelse af ønske om en åbning af gennemsejlingslusen
(Virksunddæmningen) for at forbedre fiskenes passagemuligheder.
Ønsket af Danmarks Sportsfiskerforbund
7. Input til planlægning af fællestur med KMU 22. august
8. Kort orientering om relevante aktuelle politiske beslutninger og drøftelser:
[Forside - dagsordener og referater \(viborg.dk\)](#)
9. Idéer og inputs i forhold til [oplæg af Business Viborg 29/1](#).
Kan vi indtænke et samarbejde, der gavner natur, miljø og klima?
10. Evt.

Ad 1) Godkende dagsorden

OK – ingen bemærkninger.

Ad 2) Opfølgning på referat fra sidst (29. januar 2024)

Forkert link. Ellers ingen bemærkninger.

Ad 3) Evaluering af temaaften om Hjarbæk fjord

Eva synes, det var godt planlagt og er glad for den store interesse og deltagelse.

De to første faglige indlæg var dog skudt lidt over mål. Ærgerligt at Niels Dengsø manglede. Det var et aktivt publikum med mange gode spørgsmål.

John (Danmarks Naturfredningsforening) istemmer, han savnede dog lidt skarpere politiske udmeldinger om, hvad der konkret skal ske nu. Han og DN ser gerne flere af den slags arrangementer, som er med til at skabe folkelig opbakning, dialog og forståelse. Claus Bo er enig med John. Eva anfører, at det jo primært er op til staten nu, hvad der skal ske. Hans Jørn supplerer, at miljøministeren og fødevarerministeren har indkaldt til møde den 17. april vedrørende kystvandrådene. Viborg Kommune deltager med projektlederen for Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden.

Ad 4) Input til Budget 2025 jf. beslutning på mødet 6/12 2023

Thomas fremlagde proces vedr. budgetforhandlinger.

Hans Jørn supplerer med at info om, at der ikke bliver lavet et ”budget-spækatalog” i år.

Eva ridser op: Det er nu, man skal komme med input, hvis man har ønsker. KMU kan tage det med videre, men hverken Eva eller Kurt kan love noget, da det jo er behårde prioriteringer, der skal laves i forbindelse med budgetterne.

Claus Bo ønsker, der afsættes midler til at Kommunen kan være medspillere i forhold til proces omkring kystvandråd, så der kan skabes synergi i projekter. F.eks. naturmæssige og rekreative områder omkring fjorden m.m. Eva svarer, at man er klar over, at de klimamål kalder på investeringer! Kurt supplerer, hvis de store projekter virkelig kommer op at køre (BioCirc o.lign.), kommer der mange eksterne penge via grønne puljer – det er ikke kommunale penge, men Kommunen skal være med til at bestemme, hvordan de skal bruges.

Laura spørger ind til, hvordan kommunen forholder sig til eventuelle sponsorater fra virksomheder f.eks. til opkøb af arealer med henblik på naturgenopretning. Eva siger, at det da er en god idé, men at det skal undersøges, hvordan det kan lade sig gøre i praksis, og at vi skal være meget opmærksomme på at gøre det rigtige, de rigtige steder, da vi mangler plads til at opfylde alle mål, så der skal være synergier – f.eks. skovrejsning og drikkevandsinteresser.

John (DN) anfører at pleje af fredninger kunne trænge til et eftersyn/løft. Han efterspørger desuden et arealanvendelseskort ved Hjarbæk fjord og foreslår fokus på naturturisme og frivillige lokale ko-græsserlaug. Han nævner også ønske om fokus på grønne forbindelseslinjer – gennem grønt danmarkskort. Konkret har DN ønske om at forbinde flere grønne områder – f.eks. ved Hald Sø og Nørreå, som kan forbindes med Vedsø. Kan man trække boligudvikling tilbage her? Nørreå som naturnationalpark.

John Buch, Sportsfiskerne ønsker flere midler til kommunale vandløbsforbedringer (udover de igangværende statsligt finansierede) samt ressourcer til større bemanning til mere åbning af slusen ved Virksund jf. punkt 6. Laura opfordrer til at gøre brug af Naturens Uge i forbindelse med Grønne Sammen. Hun gør desuden opmærksom på at der kan hentes penge i skovene. Eva opfordrer rådsmedlemmer til at indsende flere idéer, hvis de opstår.

Ad 5) Status på 10 års gennemgang af kommunens §3 områder.

Ønsket af Danmarks Naturfredningsforening.
Daniel redegjorde via oplæg. Se vedhæftede.

Opsummering fra oplæg: 70 % af Kommunens arealer forventes at være gennemgået inden udgangen af 2024.

John bemærker at, DN's bekymring også går på, om der er en pukkel af ubehandlede dispensationsansøgninger. Daniel svarer, at gennemgangen giver en afføder håndhævelsessager, men ikke ubehandlede dispensationsansøgninger. Thomas supplerer med, at det er en udfordring på mange områder indenfor natur og miljø, at folk ikke får søgt om dispensationer, hvilket kan medføre håndhævelsessager når arealerne gennemgås.

Claus Bo spørger ind til, om der er et samarbejde med landboforeningerne om hvordan man sikrer beskyttede naturarealer. Eva svarer, at der er ikke altid enighed med landbrugskonsulenterne i spørgsmålet om naturbeskyttelse. John spørger ind til om lodsejerne får besked om registreringerne. Daniel svarer, at det er ikke opgave vi har ressourcer til at kunne løfte og ej heller forpligtiget til at gøre. Ny-registreringer opdateres altid arealinfo i direkte forlængelse af en ny-registrering. Det affødte nogen diskussion og undren. Daniel supplerende dog med, at det ikke er hans opfattelse, at det er manglende viden, der udgør et større problem i sagerne. Langt de fleste landmænd, der ejer beskyttet natur kender godt reglerne eller har en konsulent, der kender reglerne. Det er få enkeltsagerne der fylder, men de er repræsentative.

Kurt bemærker, at han sammen med andre politikere har rejst spørgsmål i Folketinget vedr. mulig kompensation i forhold til de nye regler om gødskning i naturbeskyttelsesloven i 2022.

Ad 6) Drøftelse af ønske om en åbning af gennemsejlingslusen (Virksunddæmningen) for at forbedre fiskenes passagemuligheder.

Ønsket af Danmarks Sportsfiskerforbund

Daniel redegjorde via oplæg. Se vedhæftede.

Opsummering fra oplæg: Prøvehandling med delvis åbning af gennemsejlingslusen er sat i værk i perioden 14. april 2024 – 1. juni 2024.

Jørgen Buch bemærker, at lystfiskerne er meget glade for det endelig er lykkedes. Han henviser til, at undersøgelser har vist, at det kun er en lille del af havørredsmolt, der kom forbi slusen sammenlignet med andre sluser i Midt og Nordjylland (f.eks. ved Udbyhøj/Randers Fjord og Als Odde/Mariagerfjord).

I regulativet står, at slusen skal holdes mest muligt åbent. Jørgen påpeger, at han opfatter, at tidligere driftsinstruks er i strid med det. Hvis det er et bemandsings spørgsmål, bør man allokere midler til dette, anfører han. DN bakker op om dette.

Kirsten Marie spørger ind til om det er nødvendigt at holde slusen åbent hele året, hvis det kun er træktid for ørredsmolt i april-juni.

Daniel svarer, at april – maj er den vigtigste periode i forhold til ørredsmolt, men fiskene går jo op og ned hele året, og vi er også forpligtigede i forhold til andre arter som f.eks. lampretter. Dette er Jørgen Buch enig i.

Vedhæftet er på opfordring også gældende regulativ for Virksunddæmningen.

Ad 7) Input til planlægning af fællestur med KMU 22. august

DN har ønske om at se på mulig grøn forbindelseslinje mellem Hald Sø og Nørreådal.

Kirsten Marie (DOF) har ønske om at se, hvordan det fungerer med sortering af affald i praksis hos REVAS. Thomas anfører, at det vil være oplagt i 2025, når det nye sorteringsanlæg er klar.

Claus Bo har ønske om at se på og høre om MUFJO og indsatser i Nørreådal. Forvaltningen foreslår en tur til Bjerringbro med fokus på drikkevandsindsats, skovrejsningsprojekt og græsningsprojekter. Jeppe Bo vil gerne være med til at planlægge dagen. Cykelstier / Grønne Sammen adfærd samt tur i Nørreådal kan evt. kobles på. Kurt foreslår besøg hos New Retex.

Det blev besluttet, at Forvaltningen sammen med Jeppe Bo arbejder videre med et oplæg til fællestur i Bjerringbro og omegn.

Ad 8) Kort orientering om relevante aktuelle politiske beslutninger og drøftelser:

[Forside - dagsordener og referater \(viborg.dk\)](#) Ved Eva Pinnerup

Grøn omstilling af fjernvarmeproduktionen

Eva viste tabel over varmekærnernes rangering i forhold til andel af vedvarende energi samt brændselsfordeling.

Kirsten Marie spurgte ind til om det kun er driftstal (ikke anlæg). Det bekræftede Eva. Kurt supplerer, at vi kommer til at se en markant forbedring, når vi får overskudsvarme ind fra f.eks. Apple og VE-anlæg. Der er også eksempler på nye krav om, at nyopsatte vindmøller dels skal levere energi til varmekærerne.

Kommissorium for Grønne Sammen

Fokus på adfærdsdel og på aktiviteter hele året og i hele kommunen. Derfor er transport/mobilitet valgt som årets tema. Ingen bemærkninger.

Godkendelse af kystvandrådets anbefalinger

KMU har godkendt anbefalingerne. Ingen bemærkninger.

Ophør af iltning af Hald Sø

Orientering om beslutning. Ingen bemærkninger.

Vandsamarbejde KMU vedtog på møde den 27. februar 2024 vandsamarbejde efter en decentral model med et koordinationsforum.

Efterfølgende er der afholdt møde med vandværkerne, hvor Rambøll præsenterede model med hvilke grundvandsparker, der er værd at satse på. Derudover gennemgik forvaltningen modeller for vandsamarbejde. Vandværkerne har efterfølgende haft mulighed for at tilkendegive hvilken model de foretrækker.

Kurt supplerer at staten har afsat en lille pose penge (100 mio.) til alle kommuner. Thomas redegjorde for forskellen på Vandsamarbejdet og Grundvandsforum. Grundvandsforum er en rådgivende instans ligesom DGR.

John opfordrer til fokus på nitrat, da den er en indikator på sundhed i grundvandskvaliteten. Den skal gerne være under 10 mg/l. Thomas fortalte, at vi allerede i Viborg Kommune har fastsat, at et niveau på 10 mg/l og derover, udløser at foranstaltninger skal igangsættes. tages.

Lån og leje af kommunale natur og skovarealer

Der har været en temadrøftelse med henblik på senere beslutning. Skal sikre ensretning ift. øvrige kommunale arealer.

Henvendelse fra Gudenåkomiteen/VOS Randers Fjord

Orientering om henvendelse vedr. udtagning af lavbundslande m.v. i Nørreådalene. Det er allerede prioriteret højt i Viborg Kommune.

Ad 9) Idéer og inputs i forhold til [oplæg af Business Viborg 29/1](#).

Kan vi indtænke et samarbejde, der gavner natur, miljø og klima?

Claus Bo anførte, at det kan være lidt abstrakt for lokalsamfundet, i forhold til tiltag omkring biodiversitet, skal vi blive bedre til at forklare virksomheder om deres muligheder. Claus Bo vil gerne holde et opæg om emnet på et senere møde.

Et eksempel kunne være en lokal virksomhed, der laver et lokalt vandløbs-restaureringsprojekt.

Eva anfører, at det er fint virksomheder køber jord og planter træer, men vi har mangel på areal, så vi er nødt til at tænke multifunktionelt.

John / DN ønsker gerne mere fokus på projekter, der vil øge naturkapitalen/ biodiversiteten på egnede arealer, gerne sammen med landbruget.

Laura forklarer om økosystemtjeneste-certificering. Hun fremfører et eksempel på HedeDanmarks egen skov ved Silkeborg. Hun tilbyder at holde oplæg om det eller vise det frem, hvis der er ønske om det.

Thomas spørger ind til, hvad skal der til for at det tæller i forhold til ESG? Laura forklarer, at biodiversitet er meget sværere at måle på end CO2, fordi der er så mange parametre at måle på. Derfor er det sværere at dokumentere effekten. Eva nævner, at det gerne skal være store sammenhængende arealer, hvis det skal batte. Claus Bo anfører, at de små ting lokalt også tæller også i forhold til bevidstgørelsen hos virksomheder og borgere.

Jeppe Bo mener Rådet bør tage en mere grundig drøftelse af emnet senere.

Ad 10) Evt.

Thomas fortæller om en stor artikel i Politiken i dag om Kystvandrådet for Hjarbæk Fjord.

Næste møde er 22. august med fælles felttur med KMU – det bliver i Bjerringbro og omegn – I hører nærmere.